

Sygn. akt II AKz 462/12

POSTANOWIENIE

Dnia 7 listopada 2012 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jacek Polański
Sędziowie:	SSA Marek Długosz (spr.) SSA Adam Liwacz
Protokolant:	st. prot. sądowy Konrad Kraszewski

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Krzysztofa Knapika

po rozpoznaniu w sprawie

I. N.

skazanego z art. 286 § 1 k.k. i inne

zażaleń wniesionych przez skazanego i jego obrońcę

na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 17 września 2012 roku, sygn. akt III K 251/12

w przedmiocie umorzenia postępowania w sprawie o wydanie wyroku łącznego

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. i art. 624 § 1 k.p.k. oraz art. 29 ust. 1 ustawy Prawo o adwokaturze

postanawia

1. utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie;
2. zwolnić skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa wydatków za postępowanie odwoławcze,
3. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. H. kwotę 147,60 zł. (sto czterdzieści siedem złotych 60/100), w tym podatek VAT, tytułem kosztów obrony udzielonej skazanemu z urzędu w II instancji.

UZASADNIENIE

I. N. został skazany następującymi prawomocnymi wyrokami:

- a) Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie z dnia 28.03.1997 roku za przestępstwo popełnione w okresie od stycznia 1996 roku do 7 lutego 1996 roku - sygn. akt II K 836/96/S,

b) Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie z dnia 23.03.1998 roku za przestępstwo popełnione w okresie od lutego 1994 roku do lutego 1997 roku - sygn. akt II K 692/97/N,

c) Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 31.03.1999 roku za przestępstwo popełnione w okresie od nieustalonej daty do dnia 3 listopada 1996 roku - sygn. akt III K 113/97

d) Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 11.07.2001 roku za przestępstwo popełnione w dniu 3 listopada 1996 roku - sygn. akt III K 9/00

Opisane powyżej w pkt. a-d wyroki objęte zostały wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 13.06.2002 roku - sygn. akt III K 108/02.

e) Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie z dnia 18.12.2007 roku za przestępstwo popełnione w dniu 25 lipca 2007 roku i w okresie od 1 czerwca do 25 lipca 2007 roku - sygn. akt II K 1914/07/K

f) Sądu Rejonowego dla Krakowa Śródmieścia w Krakowie z dnia 22.02.2010 roku za przestępstwo popełnione w dniu 21.04.2008 roku 2006 roku do stycznia 2007 - sygn. akt XIV K 830/09/S.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Krakowie, po rozpoznaniu wniosku skazanego o wydanie wyroku łącznego, umorzył postępowanie w tym przedmiocie. W uzasadnieniu stwierdził, że o możliwości wydania wyroku łącznego decyduje kwestia zdolności orzeczonych w wyrokach jednostkowych kar do ich połączenia, co zgodnie z treścią art. 85 k.k. zachodzi, jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu. Odnosząc powyższe do realiów niniejszej sprawy sąd okręgowy podniósł, że brak jest warunków formalnych do objęcia wyrokiem łącznym kar orzeczonych wyrokami Sądu Okręgowego w Krakowie w sprawach III K 113/97 i III K 9/00, nadto kar orzeczonych wyrokami sądów rejonowych w sprawach sygn. akt II K 836/96/S i II K 692/97/N i kar orzeczonych w sprawach II K 1914/07/K i XIV K 830/09/S. Wyroki w sprawach III K 113/97, III K 9/00, II K 836/96/S, II K 692/97/N, wydano kilka lat przed czynami objętymi skazaniami w sprawach II K 1914/07/K i XIV K 830/09/S (najpóźniej wydany wyrok w sprawach opisanych w pkt. a-d wydano 11 lipca 2001 roku, czyny objęte wyrokami w sprawach II K 1914/07/K i XIV K 830/09/S miały miejsce w latach 2007-2008). Podkreślił przy tym, że skazania w sprawach sygn. akt III K 113/97, III K 9/00, II K 1914/07/K (faktycznie II K 692/97/N) i XIV K 830/09/S (faktycznie II K 836/96/S) objęte są już wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 13 czerwca 2002 roku (sygn. akt III K 108/02). W tym zakresie nie zaistniała żadna zmiana o której mowa w art. 575 k.p.k., która uzasadniałaby wydanie nowego wyroku łącznego. Z kolei rozważając warunki formalne do objęcia wyrokiem łącznym rozstrzygnięć w sprawach o sygn. akt II K 1914/07/K i XIV K 830/09/S, sąd okręgowy stwierdził, że również w tym zakresie warunki do wydania wyroku łącznego nie zachodzą. Pierwszy w tej konfiguracji wyrok wydano w dniu 18 grudnia 2007 roku (II K 1914/07/K), która to data (data wydania pierwszego chronologicznie w tym układzie wyroku), wyznacza ramy czasowe zbiegu przestępstw - bez znaczenia przy tym jest data kiedy doszło do zarządzenia wykonania kary w tej sprawie. Tymczasem czyn objęty skazaniem w kolejnej sprawie (XIV K 830/09/S) miał miejsce w dniu 21 kwietnia 2008 roku, a zatem po dacie wyroku wydanego w sprawie II K 1914/07/K.

Od powyższego postanowienia w całości odwołał się skazany, który uczynił to osobiście i za pośrednictwem wyznaczonego mu obrońcy z urzędu.

W osobistym zażaleniu skazany podniósł, że ubiegał się o połączenie tylko kar orzeczonych w sprawach II K 1914/07/K i XIV K 830/09/S, tymczasem sąd I instancji wziął również pod uwagę jego wcześniejsze skazania, co zaważyło na rozstrzygnięciu, gdyż skutkowało nieuwzględnieniem złożonego wniosku. Wskazał również, że przyznanie mu obrońcy z urzędu w tym samym dniu, w którym była rozpoznawana sprawa urąga wszelkim aspektom prawa, gdyż takie postąpienie uniemożliwiło mu kontakt z obrońcą oraz zapoznanie się przez niego z przedmiotem sprawy. Zażalenie nie formułuje wniosku odwoławczego, niemniej jego treść wskazuje, że skazany domaga się uchylecia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Krakowie.

Obrońca skazanego podniósł w złożonym zażaleniu, że w niniejszej sprawie zaistniała bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k., gdyż skazany, który jest pozbawiony wolności, występował w postępowaniu pierwszoinstancyjnym bez obrońcy. W rozwinięciu tego zarzutu zauważył, że został ustanowiony obrońcą z urzędu skazanego w dacie umorzenia postępowania, w związku z czym nie uczestniczył w rozpoznaniu sprawy. Na tej podstawie, podobnie jak skazany, wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Krakowie do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny rozważył, co następuje.

Zażalenia skazanego i jego obrońcy nie zasługują na uwzględnienie.

Wbrew twierdzeniom obrońcy skazanego zaskarżone postanowienie nie jest dotknięte bezwzględną przyczyną odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k. Przypomnieć należy, że wskazany przepis zobowiązuje sąd odwoławczy do uchylenia zaskarżonego orzeczenia, jeśli oskarżony w postępowaniu sądowym nie miał obrońcy w wypadkach określonych w art. 79 § 1 i 2 oraz art. 80 k.p.k., lub obrońca nie brał udziału w czynnościach, w których jego udział był obowiązkowy. Tymczasem w przedmiotowej sprawie żadna z tych okoliczności nie zachodzi. Wskazać należy, że w toku niniejszego postępowania, zarządzeniem z dnia 17 września 2012 roku, w uwzględnieniu treści art. 80 k.p.k. ustanowiono skazanemu, jako osobie pozbawionej wolności, obrońcę z urzędu. Jakkolwiek prawdziwym jest stwierdzenie ustanowionego obrońcy, że nie został on zawiadomiony o terminie posiedzenia, na którym negatywnie rozpoznano wniosek skazanego o wydanie wyroku łącznego, i wskutek tego nie wziął w nim udziału, jednak pamiętać trzeba, że art. 80 k.p.k., na podstawie którego wyznaczono skazanemu obrońcę z urzędu, nie uznaje udziału obrońcy w posiedzeniu za obowiązkowy. Jasno wynika to z treści powołanego przepisu, który wyraźnie stanowi, że wypadku w nim określonym obowiązkowy jest jedynie udział obrońcy w rozprawie głównej.

Zgodzić się należy natomiast ze skarżącymi, że ustanowienie skazanemu obrońcy z urzędu w tym samym dniu, w którym wydane zostało zaskarżone postanowienie uznane być musi za nietrafne. Take postąpienie bez wątpienia godziło w treść art. 6 k.p.k., skoro w istotny sposób zawężyło ono zakres czynności obrońcy, de facto sprowadzając je w ten sposób wyłącznie do odbioru odpisu zaskarżonego postanowienia i ewentualnego jego zaskarżenia. Niczego w tej ocenie nie zmienia okoliczność, że w analizowanym stanie faktycznym sprawy od początku oczywistym było, że rozpoznanie wniosku skazanego nastąpi na posiedzeniu, w którym udział obrońcy nie jest konieczny. W każdej bowiem sprawie o wydanie wyroku łącznego, niezależnie od przewidywanego w niej rozstrzygnięcia, w szczególności także wówczas, gdy inicjujący postępowanie wniosek skazanego jawi się jako oczywiście nieuzasadniony, należy – bez narażenia się na zarzut obrazy art. 6 k.p.k. – stosownie wcześniej wyznaczyć skazanemu obrońcę z urzędu, tak, aby możliwe było, przed rozpoznaniem wniosku, podjęcie przez niego wszystkich niezbędnych czynności obrończych. Oczywiście czynności te w każdej sprawie mogą mieć różny zakres i charakter, niemniej generalnie chodzi o to, że wyznaczony obrońca z urzędu zawsze powinien mieć zapewnioną możliwość odpowiednio wcześniejszego zapoznania się z materią sprawy (treścią wniosku skazanego), a także skontaktowania się ze skazanym w celu uzgodnienia z nim wspólnego stanowiska, tudzież złożenia w jego imieniu stosownego pisma procesowego.

Na kanwie tych rozważań stwierdzić należy, że dostrzeżona w przedmiotowej sprawie obraza art. 6 k.p.k., choć oczywista, nie może skutkować uchyleniem (z tego powodu) zaskarżonego postanowienia, gdyż nie miała żadnego wpływu na jego treść. Zwraca bowiem uwagę fakt, że w niniejszej sprawie, nawet gdyby postąpiono właściwie i odpowiednio wcześniej wyznaczono skazanemu obrońcę z urzędu, bez wątpienia nie zapadłoby inne rozstrzygnięcie, w szczególności nie zostałby wydany wyrok łączny. Rację ma bowiem sąd okręgowy, że opisane we wniosku skazanego prawomocne skazania na karę pozbawienia wolności i grzywnę z wyroków wydanych w sprawach II K 1914/07/K i XIV K 830/09/S nie mogą być objęte wyrokiem łącznym, skoro taki wyrok może być wydany tylko wówczas, gdy zachodzą wszystkie (określone w art. 85 k.k.) przesłanki do orzeczenia kary łącznej. W przedmiotowej sprawie nie wszystkie te przesłanki zostały spełnione, bo choć w opisanych sprawach wymierzono skazanemu kary tego samego rodzaju, to jednak ich połączeniu sprzeciwiał się fakt, że skazany popełnił kolejne przestępstwo z art. 286 § 1 k.k., za które został skazany wyrokiem z dnia 22 lutego 2010 roku (sygn. akt XIV K 830/09/S) w dniu 21 kwietnia 2008 roku, to jest już po

wydaniu pierwszego chronologicznie wyroku w sprawie II K 1914/07/K, który zapadł w dniu 18 grudnia 2007 roku, a nie przed tą datą, jak wymaga tego art. 85 k.k.

Jedynie uzupełniająco, w kontekście zarzutów zażalenia skazanego, wskazać należy, że jakkolwiek wniosek skazanego o wydanie wyroku łącznego inicjuje postępowanie w tym przedmiocie, to jednak jego treść nie wiąże sądu. Rozpoznając złożony w tym przedmiocie wniosek sąd ma nie tylko prawo, ale wręcz obowiązek uwzględnić w orzekaniu wszystkie dotychczas prawomocnie orzeczone wobec skazanego kary, a nie jedynie te, które wskazano we wniosku. Na marginesie powyższych uwag podnieść należy, że uwzględnienie przez sąd okręgowy także wcześniejszych prawomocnych skazań, które nie zostały wymienione przez skazanego we wniosku, w żaden sposób nie rzutowało w niniejszej sprawie na brak możliwości objęcia wyrokiem łącznym prawomocnych skazań, których wniosek bezpośrednio dotyczył.

W tym stanie rzeczy należało utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie, skazanego zwolnić od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa wydatków za postępowanie odwoławcze, przy uznaniu, że ich uiszczenie byłoby dla niego zbyt uciążliwe, a obrońcy z urzędu przyznać należne wynagrodzenie za udzieloną skazanemu obronę przed sądem II instancji.